

שור שנגח ד' וה' פרק רביעי בכא קמא

מא

עין משפט
ג' מצוה

בב א מ"י פ"י מהלכות
 טק ממון הלכה ט י
 סמנ עין סד
 ב ב מ"י שם הלכה ג'
 סמנ עס
 ב ב ג מ"י שם הלכה א'
 והלכה ב סמנ עס
 ב ב ד מ"י שם ס"א
 הלכה א סמנ עין
 סו
 ב ב ד ז ח ט י כ מ"י
 עס פ"י הלכה ג סמנ
 עין סקן ובי' כמ"מ:
 פז ל מ"י שם פ"א הלכה
 ט וי"ד מהל' מהלכות
 אסורות הלכה ככ סמנ
 לאורן קלה ועין סא:
 פז מ מ"י פ"א מהל'
 אסורות
 הלכה טו סמנ לאורן קלט:
 פז ג מ"י פ"י מהלכות
 ע"י הלכה ד:

כחלר הניוק. דלילו כרה"ר אין חיוב כרגל לדברי הכל דמתיב (שמות כג)
 צדה אחר צפ' קמח (דף ג'): לאזיי משלם כופר. אע"פ שלא נכתוב
 להזיק דלא אוקי דרבעה ולא קטלה הא קטלה משלם כופר:
 ברתני' וזה וזה חייבין מיסר. דבזמנא נמי כתיב (שמות כא) סקל יסקל: וכן

כמאן דקטלה דמי קמ"ל רבא אמר לעולם
 דרבעה וקטלה ודקא קשיא לך מה לי קטלה
 (ב) בקרנים מה לי קטלה ברביעיה א"קן בוונתו
 להזיק האי בוונתו להנאת עצמו הוא כמאי
 פליגי (ב) רגל שדרסה על גבי תינוק בחצר
 הניוק לאבי' ימשלם כופר לרבא לא משלם
 כופר תניא כוותיה דרב שור האיציטדן אינו
 חיוב מיתה וכשר לגבי מזבח מפני שהוא
 כמעושה: מתני' ישור שנגח את האדם
 ומת מועד משלם כופר ותם פטור מן הכופר
 וזה וזה חייבין מיתה וכן בבן וכן בבת נגח
 עבד או אמה ינותן שלשים סלעים בין שהוא
 יפה מאה מנה ובין שאינו יפה אלא דינר
 אחר: גמ' וכי מאחר דמתם קמלינן ליה
 מועד היכי משכחת לה אמר רבה הכא
 במאי עסקינן כגון שאמדוהו לשלשה בני
 אדם רב אשי אמר אומדנא לאו כלום הוא
 אלא הכא במאי עסקינן יכגון שסיבין לשלשה
 בני אדם רב זביד אמר יכגון שהרג שלשה
 בהמות ומועד לבהמה הוא מועד לאדם אלא
 אמר רב שימי יכגון שהרג שלשה עובדי
 כוכבים ומועד לעובדי כוכבים הוא מועד
 לישראל אלא אמר רשב"ל יכגון שהרג שלשה
 בני אדם טרפה ומועד לטרפה הוא מועד לשלם
 אלא אמר רב פפא דקטל וערק לאגמא
 דקטל וערק לאגמא רב אחא בריה דרב איקא
 אמר כגון שהחמו זוממי זוממין הניחא אי
 לייעודי תורא בעינן שפיר אלא אי לייעודי
 גברא בעינן מימר אמר ליה לא הוה ידענא כגון
 דאמרי כל אימת דקטיל תוריה גביה הוה
 קאי רבינא אמר בכמירין את בעל השור
 ואין מכירין את השור מאי ה"ל למעבד
 משום דאמרי ליה תורא נחנא אית לך
 בבקרד יאיבעי לך נטורי כולי בבקרד: וזה
 וזה חייבין מיתה כו': ת"ר ממשמע שנאמר
 יסקל יסקל השור אינו יודע שנכילה היא
 ונכילה אסורה באכילה מה ת"ל לא יאכל
 את בשרו שנגמר דינו אסור באכילה אין לי אלא
 באכילה בהנאה מנין ת"ל יובעל השור נקי
 מאי משמע שמעון בן זומא אומר כאדם
 שאומר לחבירו יצא איש פלוני נקי מנכסיו
 ואין לו בהם הנאה של כלום וממאי דלא
 יאכל את בשרו להיבא דשחמו אחר שנגמר
 דינו שאסור באכילה אימא דהיבא דשחמו
 לאחר שנגמר דינו שרי באכילה הוא והאי
 לא יאכל את בשרו להיבא דסקליה מסקל
 דאסור בהנאה הוא כדר' אבהו דאמר רבי
 אבהו אמר ר' אלעזר ככל מקום שנאמר לא
 יאכל לא תאכל לא תאכלו אהד
 איסור אכילה ואהד איסור הנאה במשמע עד שיפרט לך הכתוב דרך
 שפרט לך בנבילה ילגר בנתיניה ולעובד כוכבים במכירה אמרי הגי מילי היבא
 דנפיק ליה איסור אכילה ואיסור הנאה מקרא מלא יאכל אבל הכא
 דאיסור אכילה מסקל יסקל נפקא אי סלקא דעתך האי לא יאכל את
 בשרו איסור הנאה הוא נכתוב רחמנא לא יהנה אי גמי לא יאכל את
 דעבדיה כעין בשר דשחמיה אסור מתקוף לה מר זוטרא אימא הני מילי
 היבא

תורה אור השלם

1. ובי יחד פה את איש
 או את אשה ונתן סקול
 יסקל השור ולא יאכל
 את בשרו ובעל השור
 נקי:

הגהות הב"ח

(א) גמ' מה לי קטלה
 בקרא מה:

גליון הש"ס

גמ' כגון שהרג ב' בהמות
 פ"י לעיל דף לו ע"פ חז"ן
 ד"ה רב זביד: תוס' ד"ה
 מאחר וכו' דכתיב לא יור
 מועד לאדם. פ"ין לקמן דף
 מד ע"פ חז"ן ד"ה והאם ע"י
 הוא המקשה וכו':

הגהות מהר"ב

רנשבורה

א' תוס' ד"ה אימי יודע
 וכו'. ואימי אשכרי לכן
 פקועה. ע"י שיש מקובל
 דוקי:

הגהות מהר"ב

א' תוס' ד"ה אימי יודע
 וכו'. ואימי אשכרי לכן
 פקועה. ע"י שיש מקובל
 דוקי:

הגהות מהר"ב

א' תוס' ד"ה אימי יודע
 וכו'. ואימי אשכרי לכן
 פקועה. ע"י שיש מקובל
 דוקי:

הגהות מהר"ב

א' תוס' ד"ה אימי יודע
 וכו'. ואימי אשכרי לכן
 פקועה. ע"י שיש מקובל
 דוקי:

הגהות מהר"ב

א' תוס' ד"ה אימי יודע
 וכו'. ואימי אשכרי לכן
 פקועה. ע"י שיש מקובל
 דוקי:

הגהות מהר"ב

א' תוס' ד"ה אימי יודע
 וכו'. ואימי אשכרי לכן
 פקועה. ע"י שיש מקובל
 דוקי:

הגהות מהר"ב

א' תוס' ד"ה אימי יודע
 וכו'. ואימי אשכרי לכן
 פקועה. ע"י שיש מקובל
 דוקי:

הגהות מהר"ב

א' תוס' ד"ה אימי יודע
 וכו'. ואימי אשכרי לכן
 פקועה. ע"י שיש מקובל
 דוקי:

מוסף רש"י

איני יודע שנובילה היא.
 והוא וסקולו ונגלה כגון
 למדו מלח תחלה כל נבלה
 שאסורה באכילה (דודשו)
 (ג). שאם שחמו לאחד
 שנבחר דינו אסור
 באכילה. ומתורא משמעין
 קרא. סקול יסקל השור
 ואם נשחט לא יאכל (שם)
 והכי אמר קרא סקול יסקל
 השור ואם לא סקלו אשכרי
 לא יאכל את בשרו (פסחים
 בב). נקי מבכסיו. חקר
 (והה"א). להיבא
 דסקליה מסקל דאסור
 בהנאה הוא. ולאסריה
 בהנאה אהה. ולא יאכל
 משמע איסור הכנה דכרי
 אהה. דמנבילה לא נפקא
 לך זה איסור הנאה.
 שהנבילה פרט זה המנוב
 הימר הנאה. ולהכי כתיב
 דכריה דבילה לא יאכל ולא
 פרט אחריו הימר. ובעל
 השור נקי לדרשא אחרת
 אהה לתי ספר דמי ולות
 דלקמן (דודשו ג). עד
 שיפרט לך הכתוב
 כדרך שפרט לך
 בבבילה. דמתיקין
 לפרט נבילה לגר אשר
 בשערך מתנוה ואלמה
 למשחיה בהנאה ולא נכתב
 כי אלא לא תאכלו. שם
 מינה לא תאכלו איסור
 הנאה הוא (שם ובמ"י)
 פסחים (כא) שאע"פ שלא
 כתב לך אלא לא תאכלו.
 הוצרך לפרט זה הימר
 הנאה הא כל מקום שלא
 פרט לך זה הימר הנאה
 היו בתשעת איסור הנאה
 מלא תאכלו (חורין ע"ה).
 לגר נתינה ולעובד כוכבים
 נתינתה. ל"ב נתינתה
 דרבי אבהו. דלא הוה
 סבירא ליה דכריה ככתב
 דוקא מו לא מתי יקף מינה
 דהיבא דלא פרט הימר
 ליסור. דהאי דנגלה לאו
 אמי ליסור הנאה אלא
 לאשחמיה דחילופא אסור
 (דודשו ג). הני מילי.
 דמשמען איסור הנאה
 מלשון אכילה. היבא דנפקא
 לך איסור אכילה מיניה.
 דיון דמשע ליה נמי
 לאסור אכילה. כלל כל
 הנאות בשלשן אכילה.
 דלפינן מנבילה הכה דלא
 יאכל איסור הנאה נמי
 משמע. אכל הכה דאיסור
 אכילה מקרא אחרת נפיק
 ולא הוצרך זה אלא להנאה.
 למה לי לאשכרי הנאה
 בשלשן אכילה. לכתוב לא
 יאכל. אלא דהוי לאכילה
 גופיה אלטרין ולהיבא דשחמיה (שם). אי גמי. לכתוב לא יאכל. ולשוק. את בשרו למה לי (שם). לאשחמיה קרא דלפילו שחמו אסור (שם).

ג א מ"י פ"א מהלכות
שמיטה הלכה יד פג
עשין סג טו"ע י"ד ס' ו
שע"ף א:
בא ב מ"י פ"ד מהלכות
מחללות אסורות
הלכה כב ופ"ד מהל'
אסורי מנחה הלכה א' כ:
גב ג מ"י פ"י מהל' מקו'
ממון הלכה ג והלכה
ג':

היבא דברק צור בו. א"ע"ג דשמיטה צלור כסירה מכל מקום
כיון דהך שמיטה כעין סקילה אסרה תורה ומשני אטו
סכין כתיב ואלא אמאי צור אלא מריבויא כך הוא עיקר שמיטה
צלור אפילו לשחוט לכתמילה כמו בסכין ולפיכך אין לחלק כלל בין
צור לסכין ובדין הוא לליבועי לאחוי

ברייתא דרבנן שוחטין בין צלור בין
צקרונית כו' (חולין דף טו:) דמשמע
לכתמילה אלא דניחא ליה להביא
המשנה ומ"מ סמין אברייתא דשריא
אפילו לכתמילה ובהא"ש מקדש (קדושין
דף טו:) מיימי הצרייתא אהך מילתא
גופה: **נפקא** להו מאת בשרו.
משמע דרבי יוסי הגלילי דריש
אחין דליהו דריש לקמן נקי מדמי
ולדות ומימה דצפרק המקשה (חולין
דף ע: ושס"ו) גבי הא דתנן רבי יוסי
הגלילי אומר בטמאה טמא בטורה
טבור דריש מהלכי פסיעים כתיב
טמאתי לך ופריך קלוטה צמעי
קלוטה ליטמא דמהלכי ד' (ס' וצמחלכין
ד' היא ומאי קשה הא קמי בטמאה
טמא והאי בטמאה הוא דרבי יוסי
הגלילי וכוון דריש אחין ע"כ כר"ש
ס"ל דאוקר גמל צמעי פיה כדמוכה
צפ"ק דכזורות (ד' ו: דמאן דשרי
לא דריש אחין וי"ל דבחולין פריך
מקלוט שראשו ורובו דומה לאמו
דמוה ר"ש דשרי כדמוכה פרק קמא
דכזורות (שס"ו) א"ג רואה לישב דברי
רבי יוסי הגלילי דבחולין אפילו
לרבנן דכזורות: **כיון** שהגיע
א"ת ה' אלהיך תירא פירש. א"ע"ג
דצפ"ק דקדושין (ד' ל:) דריש גאמר
איש אמו ואביו מיראו ונאמר את
ה' אלהיך תירא השוא הכתוב מורא
אז ואם לנורא שמים לא הוה ניחא
ליה למדרשיה לאוקמי לעשה ימירא:
לרבות ת"ח. וא"ת מפני שזכה
תקום למה לי תיפוק ליה מהכא וי"ל
דהכא צרכו מוצק דכתנן (אבות פ"ד
משנה י"ב) מורא רבן כמורא שמים
או צרכ מופלג דהו כעין רבו:
נכין **פחצי** כופר. לא צעי למימר
נקי מדמי ולדות כרבי יוסי

היבא דברק צור בו. דהיינו כעין סקילה (בא) צאננים: **אטו סכין**
כפיבא באורייתא. שמהא שמיטתו שמיטה יומר שמיטת
צור: והשפא דנפקא ליה אכילה והנאה מלא יאכל. כרבי אבהו
להיבא דשמיטה וכ"ש להיבא דסקילה בעל השור נקי"ו למה לי: **אם**
לא דריש. דכתיבא דפירש מהן
נמטיה: אמתן וגמין ריבויין: **הסביע**
לאה ה' אלהיך תירא. לא ידע מה
לרבות: נקי מחצי כופר. דלא תימא
כשהמית משלם חצי כופר כי היכי
דצמקין ח"י: **אמר לו רבי עקיבא**.

פשיטא דפטור והלא אם חייב היה
אין תשלומי אלא מגופו וזה שנסקל
ממה משלם יאמרו לו צעלים הביאהו
לצ"ד וישלמו לך הימנו: **אין דיני**.
אין מדרשו זה שאני דורש אלא
כשהמית על פי עד אחד שאינו נסקל
אבל ממונה אימא שלם להכי אצטרין
קרא: **מודה בקנס**. פטור וכי היכי
דמפטור מתקלף מפטור נמי מכופר
ולמה לי קרא. והוא הדין דהוה מצי
למפרך אעד אחד פשיטא דפטור:
קסבר כופרא כפרה. לפיכך אי לא
מעביה הוה אמיתא ליחייב בין צעד
אחד בין ע"פ עמלו כי היכי דמיהוי
ליה כפרה: **אלא במתכוון להרוג**
כו'. דפטור מסקילה כדמתן במתני'
(לקמן דף מד:). **מתכוון אמר ליה**
כרישא. דכתיב גדולה היא ללהאי
ודאי אצטרין קרא אבל המית על פי
עד אחד כו' רבאי קטנה היא דליכא
לאותוביה מודה בקנס פטור וצעד
אחד נמי איכא למימר פשיטא ללא
מחייב דהא תרי צעין לאפוקי ממונה
ואפילו גבי מועד נמי פטור:
משכח

פי בעלים מודה בקנס הוא קסבר **כופרא** כפרה תניא אידך אמר לו רבי
אליעזר עקיבא כך אני בעיניך שדיני בזה שחייב מיתה אין דיני אלא במתכוון
להרוג את הבהמה והרג את האדם למצרי"י והרג ישראל לנפלים והרג בן
קיימא * הי אמר ליה ברישא רב כהנא משמיה דרבא אמר מתכוון אמר ליה
ברישא רב טביומי משמיה דרבא אמר המית אמר ליה ברישא רב כהנא
משמיה דרבא אמר מתכוון אמר ליה ברישא מושל לצייד ששולח הדין מן הים
משכח

חולין טו: קדושין טו:
ע"ש. (א) כ"ג. (א) ופסחים
כב: ופ"ד. (ד) קדושין טו.
כזורות ו: ע"ש פסחים כב:
(ועי' מגילה יב.) (ט) ובעל
(מ. א.) (ו) ופסחים: לנכין.
(ו) שמות (כא.) (ח) וד"ה
קלוט. (ט) ר"ש. (י) ופי'
מוס' מנחות יא: ד"ה
ור"ש. (כ) גי' ר"מ דכמוה.
(ל) וד"ה ע"ל.

תורה אור השלם
1. את יי אלהיך תפא'
2. אורו תצדקו וצדקו
תשבעו: דברים ו ג

גליון הש"ס
גם' הו אמר ליה ברישא.
כעין זה נדה דף יג ע"ב:
תוס' ד"ה נפקא בו' א'
נפי רועה ליישב. כעין זה
ע"י לקמן מו ע"ב תוס'
ד"ה מלי טעמא גופה
וכ'.

מוסף רש"י
היבא דברק צור ושחט
בו. דסקילה היא דמנלה
לא מצי נפיק. דלא נבלה
הוא. אבל שמיטת סכין
לא (קדושין טו.) אטו
סכין כתיבא באורייתא.
אלא שמיטה. וסין דהכי
הוא כי שמיטה נמי צלור
לאו סקילה היא אלא
שמיטה. ואמר לך הכתוב
בשרו והוא הדין סכין
(שם). במגל יד. רש"י
לע"ז וכן לה שמי פוט'
האמת חלקה כספין והאמת
יס לה פנימות (חולין
טו.) את לא דריש.
לכיווא דסבר לה כשמעון
העמסוני (פסחים כב.)
שפירש מלרובין (קדושין
ו.) היה דורש כל
אחין שבחורה. לכיווא
(שם). כיון שהגיע לאת
ה' אלהיך תירא. אמר
מה ארבה לירא עמו.
פירש. מתקן וזכר זו
מכל ריבויין שדרש. דמהא
לאו לכיווא תמא כולו נמי
לאו לכיווא אטו (פסחים
כב.) פירש מכל דרשות
שדרש. לכל אחין באין
לרבות וזה אין מה לרבות
צו (בבבב) א"י שיהא
לרבות שום דבר להשומו
למורא המקום (קדושין ו.)
לרבות תלמידיו תבמיים.
שהיא מורא רבן כמורא
שמים (פסחים כב.) נקי
מחצי כופר. שאם הרג
את האדם נקי מחצי כופר.
ואע"י דמועד משלם כופר
שלא לא אמרין תס יאם
חצי כופר כי היכי דציי
נוקין משלם חצי נק'
(קדושין ו.) ובעי"נ פסחים
כב: וכתובות (א.) כופרא
כפרה. לכפר על זה שהרג
שורו את האדם (מכות ב.)

(א) רש"ל מ"ו, ט (ב) פירושו
ט. יוסף מ"ו, א (ג) לקמן טע.
(ד) ושלל ל"ד, ט (ה) ודברים
כה, א (ו) וז"ל ומ"ו

תורה אור השלם

1. וכי יגזר שור את איש
או את אשה ומה שקיל
יסקל השור ולא יאכל
את בשרו ובעל השור
נקי: שמות כא כח
2. וכי יצו אנשים ויגזרו
אשה הרדף ויצאו ילדיה
ולא ירדה אסון ענש
וענש באשר וישת עליו
בעל האשה ויגזרו
בפוללים: שמות כא כב

הגהות הב"ח

(א) הו"ו ד"ה גבי וכו' לא
נפק מאש לא מלמשי.
ג"כ ק"ל וט"ל בהמניח
נפשי כי מהוה ה"א ענש
למדיה וז"ל ענש ונשח
דנשח נפק מלמשי:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה כתב וכו'
ברפ"י לעיל, דף לא ע"א
תוס' ד"ה דל"ב:

מוסף רש"י

יציבא, אורחי (עובדין ט.)

שור שנגח ד' וה' פרק רביעי בבא קמא

מב.

עין משפט
גר מצוה

גב א ב מ"י פ"א מהל'
נזק ממון הלכה א:
גב ג ד ה מ"י פ"ד
מהלכות חובל ומזיק
הלכה ה ו סמג עשין ע
טו"ש ע"מ פ"י חבב טע"ף
א וטע"ף ד:

משכה רבני. ברישא שקיל להו וכי הדר משכה זוטרי שקיל. הכא נמי אע"ג דלאיה גדולה אמר ליה ברישא כי הדר משכה לאיה זוטרי אמרה ניהליה: **משכה זוטרי.** ברישא שקיל להו סבר דלמא לא משכה אחריני וכי הדר משכה רבני וליה מנא כולי האי דליחזקניה לכולהו שדי זוטרי ושקיל רבני. ה"ג המית אמר ליה ברישא דלכתי לא הוה ידע ליה מילתא דעדיפא מיניה כי הדר משכה הך הדר זיה מקמייהא: **מדמי ולדות.** נגח את האשה וילאו ילדיה: **כי יגלו אנשים.** ונגפו אשה הרה ולא שוריים: **אף שוריים.** דפטור להו קרא מועדים הוא דפטור אבל תמון ליחייבו: **כתב רחמנא ובעל השור נקי.** למימר דלא דרשינן אנשים ולא שוריים הדומין לאנשים אלא תם פטור ומועד חייב: **גבי נוסח נמי.** דקיימא לן (לקמן דף פ"ז ט"ז) שורו שזייש פטור ונפקא לן ממי יגלו אנשים יחדו איש ואחיו וקריבה אשת וגו' וקלוטה את כפהו ממון דהיינו נוסח ניהא הכי כו': **וכ"ס ה"ג.** דלרבי יוסי הגלילי משלם מועד ממון נוסח: **אלא אביי ורבא דאמרי תרווייהו.** להכי אנטריך דאי מדר"ע הוה אמינא אנשים ולא שוריים לן ממי מירש אנשים הוא דכי יש אסון בנשיה לא יענשו בדמי ולדות דקס ליה דדרבה מיניה אכל שוריים אפילו יש אסון יענשו בדמי ולדות דליכא בה חייב מיתה כתב רחמנא כו': **אטו באסון תליא מילתא כבוונה תליא מילתא.** ואפילו יש אסון באשה יענשו א"ל נחבין לחבירו דסבירא ליה לרב אלא כ"י שמעון דאמר נמס' סנהדרין באלו הן הנשרפין (דף ע"ט) נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור ממימה וחייב ממון ולית ליה דתנא דני חזקיה דאמר לא חלקת בו בין מתכוין לשאין מתכוין לחייבו ממון אלא לפטורו ממון ולא יהיה אסון דקרא נחבירו קדריש ליה אם אין אסון נחבירו אפילו יש אסון באשה יענש ויבין דלמשי אהיכא דיש אסון נמי יענשו אשתכח דלמעט שוריים בין גיש אסון בין גישאין אסון ובעל השור נקי למה לי: ונימא

הא תם מיהייב. לא זעני למימר תם שמויז ממה שהמועד פטור דאטו משום דלייעד יהיה פטור יותר אלא ה"ק דמועד יהיה פטור שלא לחייבו דבעלדא יותר מתם והא דקאמר יציבא בלרעא משום ד תמות הקל שאין משלם אלא מגופו חייב ד מועדת לא כ"ש: **כתב רחמנא בעל השור נקי דפטור.** ולאנטריך למיכתב אנשים דאי לא כתב אלא בעל השור נקי הוה מוקמינן נקי מחזי כופר והוה מחייבין בין תם בין מועד בדמי ולדות אבל השתא דכתיב אנשים למעוטי מועד אית לן לאוקמי פטור דנקי אתם ללא להו יציבא בלרעא וכו': **כתב רחמנא בעל השור נקי תם פטור ובעוד חייב.** ונקי מדמי ולדות דקתיב לאו לפטורו מדמי ולדות אנטריך אלא כלומר דוקא תם פטור מדמי ולדות ואי לא כתב אנשים כלל הוה פטרינן נמי בדמועד ללא מחייב הכתוב בדמועד אלא במקום שחייב בתם * כלפירשתי לניל (ג.) ולהכי כתב אנשים דלימי נקי לגלוי עליה דלא משמע אנשים ולא שוריים אלא בתם והא דתניא בהסובל (לקמן דף פ"ז) שור אין משלם אלא נזק ופטור מדמי ולדות משמע דליירי בדמועד דמשלם ג"ש ועוד דומיא דאדם ואפילו הכי פטור מדמי ולדות היהא כר"ע אחיא:

גבי בושח נמי נימא הכי אנשים כו'. דגבי נוסח כתיב כי יגלו אנשים יחדו איש ואחיו דמאיש נפקא אלא ענש למודיה וריפוי ושבת נפקא מהוה דלמדינן דהמניח (ועל דף ג.) ואפילו לר"ע דמאיש נפקא כולהו מודה הוא דבושח לא נפיק מיניה אלא ענש וריפוי ושבת שרגילין להיות ע"י חבלה דומיא דמניח מוס אכל נוסח דרגיל להיות רוב פעמים בלא חבלה לא נפיק מאיש אלא מאנשים (ה) וא"ת וריפוי ושבת בין לר"ע ובין לרבנן לילף מאנשים דכתיב גבי ריפוי ושבת וכי יריבון אנשים ו"ל דקיס ליה לגמרא דהווא אנשים אתא לדרשה אחרינא ומהאי טעמא נמי א"ש דלא פריך גבי ריפוי ושבת נמי נימא הכי אכל הווא דבושח קיס לן דלמעוטי שוריים אתא והא דלא פריך דאירי בה: **בבבוב"ה תליא מיהא. פ"ה דק"ל כר"ש דאמר באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף ע"ט) וס"ל נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור ממימה ויבין דפטור ממימה חייב בדמי ולדות דלית ליה דתנא דני חזקיה דאמר לא חלקת בו בין מתכוין לשאין מתכוין לחייבו ממון אלא לפטורו ממון ולא יהיה אסון דקרא נחבירו קדריש ליה אם אין אסון נחבירו אפילו יש אסון באשה יענש ויבין דלמשי אהיכא דיש אסון נמי יענשו אשתכח דלמעט שוריים בין גיש אסון בין גישאין אסון ובעל השור נקי למה לי: ונימא**

משכה רבני שיקל זוטרי רב טביומי משמיה דרבא אמר המית אמר ליה ברישא משל לצייד ששולה דגים מן הים משכה זוטרי שקיל משכה רבני שדי זוטרי ושקיל רבני תניא אידך ובעל השור נקי רבי יוסי הגלילי אומר נקי "מדמי ולדות אמר לו ר"ע הרי הוא אומר כ"י יצו אנשים" (ונגפו אשה) אנשים יולא שוריים שפיר קאמר ר"ע אמר רב עולא בריה דרב אידי איצטריך ס"ד אמינא אנשים ולא שוריים הדומין לאנשים מה אנשים מועדין אף שוריים מועדין הא תם מיהייב כתב רחמנא בעל השור נקי דפטור אמר רבא ויצבא בארעא וגזירא בשמי שמיא אלא אמר רבא איצטריך ס"ד אמינא אנשים ולא שוריים הדומין לאנשים מה אנשים מועדין אף שוריים מועדין וק"ו לתמין דפטורי הדר כתב רחמנא בעל השור נקי תם פטור ומועד חייב א"ל אביי אלא מעתה גבי בושח נמי נימא הכי אנשים ולא שוריים הדומין לאנשים מה אנשים מועדין אף שוריים מועדין וק"ו לתמין דפטורי הדר כתב רחמנא בעל השור נקי רבי יוסי הגלילי אומר פטור מדמי ולדות ומבושח אלא אביי ורבא דאמרי תרווייהו: אנשים אין אסון באשה יענשו דיש אסון באשה לא יענשו ולא שוריים דאע"ג דיש אסון יענשו הדר כתב רחמנא בעל השור נקי דפטור מתקיף לה רב אדא בר אבהה אטו באסון תליא מילתא כבוונה תליא מילתא אלא אמר רב אדא בר אבהה אנשים כ"י נתכונו זה לזה אע"ג שיש אסון באשה יענשו כי נתכונו לאשה עצמה לא יענשו ולא שוריים דאפילו נתכונו לאשה עצמה יענשו כתב רחמנא בעל השור נקי דפטורי וכן כי אתא רב חגי מדרובא אתא ואייתי מתניתא בידיה כוותיה דרב אדא בר אבהה תניא אידך בעל השור נקי ר"ע אומר נקי מדמי עבד ונימא

גבי ענש נמי נימא הכי דכתיב איש נעמיתו ולא שור נעמיתו שור דומיא דאיש כו' משום דניחא ליה למפרך מקרא דאנשים דומיא דההיא דאירי בה: **בבבוב"ה תליא מיהא.** פ"ה דק"ל כר"ש דאמר באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף ע"ט) וס"ל נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור ממימה ויבין דפטור ממימה חייב בדמי ולדות דלית ליה דתנא דני חזקיה דאמר לא חלקת בו בין מתכוין לשאין מתכוין לחייבו ממון אלא לפטורו ממון ולא יהיה אסון דקרא נחבירו קדריש ליה אם אין אסון נחבירו אפילו יש אסון באשה יענש ויבין דלמשי אהיכא דיש אסון נמי יענשו אשתכח דלמעט שוריים בין גיש אסון בין גישאין אסון ובעל השור נקי למה לי: ונימא

גבי ענש נמי נימא הכי דכתיב איש נעמיתו ולא שור נעמיתו שור דומיא דאיש כו' משום דניחא ליה למפרך מקרא דאנשים דומיא דההיא דאירי בה: **בבבוב"ה תליא מיהא.** פ"ה דק"ל כר"ש דאמר באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף ע"ט) וס"ל נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור ממימה ויבין דפטור ממימה חייב בדמי ולדות דלית ליה דתנא דני חזקיה דאמר לא חלקת בו בין מתכוין לשאין מתכוין לחייבו ממון אלא לפטורו ממון ולא יהיה אסון דקרא נחבירו קדריש ליה אם אין אסון נחבירו אפילו יש אסון באשה יענש ויבין דלמשי אהיכא דיש אסון נמי יענשו אשתכח דלמעט שוריים בין גיש אסון בין גישאין אסון ובעל השור נקי למה לי: ונימא

גבי ענש נמי נימא הכי דכתיב איש נעמיתו ולא שור נעמיתו שור דומיא דאיש כו' משום דניחא ליה למפרך מקרא דאנשים דומיא דההיא דאירי בה: **בבבוב"ה תליא מיהא.** פ"ה דק"ל כר"ש דאמר באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף ע"ט) וס"ל נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור ממימה ויבין דפטור ממימה חייב בדמי ולדות דלית ליה דתנא דני חזקיה דאמר לא חלקת בו בין מתכוין לשאין מתכוין לחייבו ממון אלא לפטורו ממון ולא יהיה אסון דקרא נחבירו קדריש ליה אם אין אסון נחבירו אפילו יש אסון באשה יענש ויבין דלמשי אהיכא דיש אסון נמי יענשו אשתכח דלמעט שוריים בין גיש אסון בין גישאין אסון ובעל השור נקי למה לי: ונימא

גבי ענש נמי נימא הכי דכתיב איש נעמיתו ולא שור נעמיתו שור דומיא דאיש כו' משום דניחא ליה למפרך מקרא דאנשים דומיא דההיא דאירי בה: **בבבוב"ה תליא מיהא.** פ"ה דק"ל כר"ש דאמר באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף ע"ט) וס"ל נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור ממימה ויבין דפטור ממימה חייב בדמי ולדות דלית ליה דתנא דני חזקיה דאמר לא חלקת בו בין מתכוין לשאין מתכוין לחייבו ממון אלא לפטורו ממון ולא יהיה אסון דקרא נחבירו קדריש ליה אם אין אסון נחבירו אפילו יש אסון באשה יענש ויבין דלמשי אהיכא דיש אסון נמי יענשו אשתכח דלמעט שוריים בין גיש אסון בין גישאין אסון ובעל השור נקי למה לי: ונימא

גבי ענש נמי נימא הכי דכתיב איש נעמיתו ולא שור נעמיתו שור דומיא דאיש כו' משום דניחא ליה למפרך מקרא דאנשים דומיא דההיא דאירי בה: **בבבוב"ה תליא מיהא.** פ"ה דק"ל כר"ש דאמר באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף ע"ט) וס"ל נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור ממימה ויבין דפטור ממימה חייב בדמי ולדות דלית ליה דתנא דני חזקיה דאמר לא חלקת בו בין מתכוין לשאין מתכוין לחייבו ממון אלא לפטורו ממון ולא יהיה אסון דקרא נחבירו קדריש ליה אם אין אסון נחבירו אפילו יש אסון באשה יענש ויבין דלמשי אהיכא דיש אסון נמי יענשו אשתכח דלמעט שוריים בין גיש אסון בין גישאין אסון ובעל השור נקי למה לי: ונימא

גבי ענש נמי נימא הכי דכתיב איש נעמיתו ולא שור נעמיתו שור דומיא דאיש כו' משום דניחא ליה למפרך מקרא דאנשים דומיא דההיא דאירי בה: **בבבוב"ה תליא מיהא.** פ"ה דק"ל כר"ש דאמר באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף ע"ט) וס"ל נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור ממימה ויבין דפטור ממימה חייב בדמי ולדות דלית ליה דתנא דני חזקיה דאמר לא חלקת בו בין מתכוין לשאין מתכוין לחייבו ממון אלא לפטורו ממון ולא יהיה אסון דקרא נחבירו קדריש ליה אם אין אסון נחבירו אפילו יש אסון באשה יענש ויבין דלמשי אהיכא דיש אסון נמי יענשו אשתכח דלמעט שוריים בין גיש אסון בין גישאין אסון ובעל השור נקי למה לי: ונימא

גבי ענש נמי נימא הכי דכתיב איש נעמיתו ולא שור נעמיתו שור דומיא דאיש כו' משום דניחא ליה למפרך מקרא דאנשים דומיא דההיא דאירי בה: **בבבוב"ה תליא מיהא.** פ"ה דק"ל כר"ש דאמר באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף ע"ט) וס"ל נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור ממימה ויבין דפטור ממימה חייב בדמי ולדות דלית ליה דתנא דני חזקיה דאמר לא חלקת בו בין מתכוין לשאין מתכוין לחייבו ממון אלא לפטורו ממון ולא יהיה אסון דקרא נחבירו קדריש ליה אם אין אסון נחבירו אפילו יש אסון באשה יענש ויבין דלמשי אהיכא דיש אסון נמי יענשו אשתכח דלמעט שוריים בין גיש אסון בין גישאין אסון ובעל השור נקי למה לי: ונימא

גבי ענש נמי נימא הכי דכתיב איש נעמיתו ולא שור נעמיתו שור דומיא דאיש כו' משום דניחא ליה למפרך מקרא דאנשים דומיא דההיא דאירי בה: **בבבוב"ה תליא מיהא.** פ"ה דק"ל כר"ש דאמר באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף ע"ט) וס"ל נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור ממימה ויבין דפטור ממימה חייב בדמי ולדות דלית ליה דתנא דני חזקיה דאמר לא חלקת בו בין מתכוין לשאין מתכוין לחייבו ממון אלא לפטורו ממון ולא יהיה אסון דקרא נחבירו קדריש ליה אם אין אסון נחבירו אפילו יש אסון באשה יענש ויבין דלמשי אהיכא דיש אסון נמי יענשו אשתכח דלמעט שוריים בין גיש אסון בין גישאין אסון ובעל השור נקי למה לי: ונימא

גבי ענש נמי נימא הכי דכתיב איש נעמיתו ולא שור נעמיתו שור דומיא דאיש כו' משום דניחא ליה למפרך מקרא דאנשים דומיא דההיא דאירי בה: **בבבוב"ה תליא מיהא.** פ"ה דק"ל כר"ש דאמר באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף ע"ט) וס"ל נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור ממימה ויבין דפטור ממימה חייב בדמי ולדות דלית ליה דתנא דני חזקיה דאמר לא חלקת בו בין מתכוין לשאין מתכוין לחייבו ממון אלא לפטורו ממון ולא יהיה אסון דקרא נחבירו קדריש ליה אם אין אסון נחבירו אפילו יש אסון באשה יענש ויבין דלמשי אהיכא דיש אסון נמי יענשו אשתכח דלמעט שוריים בין גיש אסון בין גישאין אסון ובעל השור נקי למה לי: ונימא

גבי ענש נמי נימא הכי דכתיב איש נעמיתו ולא שור נעמיתו שור דומיא דאיש כו' משום דניחא ליה למפרך מקרא דאנשים דומיא דההיא דאירי בה: **בבבוב"ה תליא מיהא.** פ"ה דק"ל כר"ש דאמר באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף ע"ט) וס"ל נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור ממימה ויבין דפטור ממימה חייב בדמי ולדות דלית ליה דתנא דני חזקיה דאמר לא חלקת בו בין מתכוין לשאין מתכוין לחייבו ממון אלא לפטורו ממון ולא יהיה אסון דקרא נחבירו קדריש ליה אם אין אסון נחבירו אפילו יש אסון באשה יענש ויבין דלמשי אהיכא דיש אסון נמי יענשו אשתכח דלמעט שוריים בין גיש אסון בין גישאין אסון ובעל השור נקי למה לי: ונימא

גבי ענש נמי נימא הכי דכתיב איש נעמיתו ולא שור נעמיתו שור דומיא דאיש כו' משום דניחא ליה למפרך מקרא דאנשים דומיא דההיא דאירי בה: **בבבוב"ה תליא מיהא.** פ"ה דק"ל כר"ש דאמר באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף ע"ט) וס"ל נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור ממימה ויבין דפטור ממימה חייב בדמי ולדות דלית ליה דתנא דני חזקיה דאמר לא חלקת בו בין מתכוין לשאין מתכוין לחייבו ממון אלא לפטורו ממון ולא יהיה אסון דקרא נחבירו קדריש ליה אם אין אסון נחבירו אפילו יש אסון באשה יענש ויבין דלמשי אהיכא דיש אסון נמי יענשו אשתכח דלמעט שוריים בין גיש אסון בין גישאין אסון ובעל השור נקי למה לי: ונימא

גבי ענש נמי נימא הכי דכתיב איש נעמיתו ולא שור נעמיתו שור דומיא דאיש כו' משום דניחא ליה למפרך מקרא דאנשים דומיא דההיא דאירי בה: **בבבוב"ה תליא מיהא.** פ"ה דק"ל כר"ש דאמר באלו הן הנשרפין (סנהדרין דף ע"ט) וס"ל נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור ממימה ויבין דפטור ממימה חייב בדמי ולדות דלית ליה דתנא דני חזקיה דאמר לא חלקת בו בין מתכוין לשאין מתכוין לחייבו ממון אלא לפטורו ממון ולא יהיה אסון דקרא נחבירו קדריש ליה אם אין אסון נחבירו אפילו יש אסון באשה יענש ויבין דלמשי אהיכא דיש אסון נמי יענשו אשתכח דלמעט שוריים בין גיש אסון בין גישאין אסון ובעל השור נקי למה לי: ונימא